

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6CoCsp/45/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0018211383
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Galdunová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:0018211383.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Galdunovej a sudkýň JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Moniky Koščovej v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom v Bratislave, Mýtna 48, IČO: 37 927 795, proti žalovanej: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom v A., C. XXX/XX, o zaplatenie 4.056,86 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Michalovce zo dňa 18. januára 2022 sp.zn. 5Csp/202/2018

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok Okresného súdu Michalovce zo dňa 18. januára 2022 č.k. 5Csp/202/2018-323.

Žalobca má proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Michalovce (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) rozsudkom zo dňa 18. januára 2022 č.k. 5Csp/202/2018-323 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 4.056,86 € spolu s 5,05 % ročným úrokom z omeškania z uvedenej sumy od 5.3.2016 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku (výrok I.) a priznal žalobcovi 100 % náhradu trov konania, o výške ktorých bude rozhodnuté osobitným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (výrok II.).

2. Rozhodol tak o žalobe doručenej súdu 31.12.2018, ktorou sa pôvodný žalobca (Všeobecná úverová banka, a.s.) domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 4.173,94 € s príslušenstvom s odôvodnením, že právny predchodca Všeobecnej úverovej banky, a.s. Consumer Finance Holding, a.s. uzavrel so žalovanou dňa 8.1.2015 zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanej pôžičku vo výške 5.000 €. Žalovaná pôžičku dohodnutým spôsobom nesplácala, a preto pôvodný veriteľ dňa 19.2.2016 pristúpil k zosplateniu úveru a žiadal žalovanú, aby nesplatenú časť pohľadávky uhradila okamžite. Žalovaná napriek zosplateniu pohľadávky neuhradenú časť pôžičky a príslušenstva v stanovenej dobe neuhradila. Predmetná suma 4.173,94 € pozostávala z istiny 6.172,15 €, ku ktorej pôvodne označený žalobca pripočítal sumu 117,05 € titulom nákladov na vymáhanie a odpočítal následne 2.115,26 € titulom prijatých platieb, čím dospel k celkovej sume 4.173,94 €. Počas konania zobral svoj návrh o sumu 117,05 € titulom nákladov na vymáhanie pohľadávky späť a žiadal, aby súd v tejto časti konanie zastavil a zaviazal žalovanú zaplatiť mu 4.056,86 € spolu s 5,05 % ročným úrokom z omeškania z uvedenej sumy od 5.3.2016 do zaplatenia, ako aj trovy konania.

3. Právne vec posúdil podľa § 9 ods. 1, 2, 6, 7, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. spolu s § 39, § 40 ods. 4, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 6 a 9, § 565, § 103 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a §1a ods. 1 nar. vlády SR č. 87/1995 Zb.

4. Z úverovej zmluvy, štandardných európskych informácií o spotrebiteľskom úvere, prehľadu splátok a úhrad, predžalobnej upomienky, z oznámenia o zosplatnení úveru, ako aj z ostatného spisového materiálu súd zistil, že právny predchodca žalobcu Consumer Finance Holding, a.s., Hlavné Námestie 12, Kežmarok uzatvoril so žalovanou dňa 8.1.2015 zmluvu o úvere č. XXXXXXXX, a to elektronicky. Na základe uvedenej zmluvy poskytol právny predchodca žalobcu žalovanej úver vo výške 5.000 €. Z úverovej zmluvy ďalej vyplýva, že celkové náklady spotrebiteľa sú v tejto vyčíslené sumou 3.374,80 € a celková čiastka, ktorú mala žalovaná uhradiť predstavuje 8.374,80 €. Medzi účastníkmi bolo dohodnuté, že úver bude splatený v 60-tich splátkach po 139,58 €, priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bola dohodnutá 18,66 %, ročná percentuálna miera nákladov bola dohodnutá 25 %, fixná ročná úroková sadzba bola dohodnutá 25 %, prvá splátka bola dohodnutá 20.2.2015, konečná splátka bola dohodnutá január 2020, jednotlivé splátky boli splatné do 20. dňa v bežnom mesiaci.

5. Z prehľadu splátok súd zistil, že žalovaná uhradila splátky 17.2.2015 - 140 €, 19.3.2015 - 140 €, 26.5.2015 - 140 €, 1.6.2015 - 155 €, 7.8.2015 - 140 €, 11.9.2015 - 140 €, 4.12.2015 - 140 €, 11.2.2016 - 14,58 €, 2.3.2016 - 109,52 €, 1.4.2016 - 109,52 €, 3.5.2016 - 109,52 €, 26.5.2016 - 109,52 €, 29.6.2016 - 109,52 €, 29.7.2016 - 109,52 €, 5.9.2016 - 109,52 €, 11.10.2016 - 109,52 €, 16.11.2016 - 109,52 €, 13.12.2016 - 120 €. Od uvedeného dátumu už žalovaná splátky na účet právneho predchodcu žalobcu nepoukazovala. Celkovo táto uhradila na splátkach 2.115,26 € a neuhradený zostatok predstavoval 4.712,77 €.

6. Z predžalobnej upomienky žalobcu zo dňa 30.12.2015, ktorá bola doručená žalovanej 11.1.2016, súd zistil, že právny predchodca žalobcu upozornil žalovanú, že k uvedenému dňu, teda k 30.12.2015, dlží 566,54 € a vyzval ju, aby bezodkladne túto sumu uhradila na jeho účet. Zároveň ju upozornil, že ak do 5.2.2016 nedôjde k úhrade splátky splatnej v 10. mesiaci 2015, bude právny predchodca žalobcu oprávnený úver zosplatiť.

7. Z oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 28.2.2016 súd zistil, že právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej, že dlh z úverovej zmluvy č. XXXXXXXX sa stal splatným v celom rozsahu naraz a že dlžná čiastka k 28.2.2016 predstavuje 5.192,33 €, pričom istina úveru je 5.162,57 €, ktorá bude ďalej úročená zákonným úrokom z omeškania odo dňa zosplatnenia až do úplného zaplatenia istiny. Vyzval žalovanú, aby zosplatenú sumu uhradila na jeho účet.

8. Súd prvej inštancie bral zreteľ aj na tvrdenia žalovanej, ktorá namietala neprijateľné zmluvné podmienky v rozpore s dobrými mravmi, ako aj chýbajúci podpis klienta, ako aj podpis veriteľa na úverovej zmluve, nepreukázanie dôkazného bremena ohľadom platnosti nepodpísanej zmluvy zo strany žalobcu, nepreukázané dôkazné bremeno zo strany žalobcu na preukázanie platne uzatvorenej zmluvy, nepredloženie dostatočných dôkazov na preukázanie tvrdenia žalobcu o uzatvorení zmluvy na diaľku, nepodpísaná zmluva má podľa žalovanej iba uplatnenie nároku titulom bezdôvodného obohatenia. Ďalej namietala, že žalobca nepreukázal, že pohľadávka tvoriaca predmet sporu bola platne postúpená na žalobcu. Opakovane namietala, že v danom prípade došlo k zákonnému posúdeniu schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský dlh v zmysle § 7 zák. č. 129/2010 Z.z.

9. Mal za to, že v danom prípade z časti IV. zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXX z 8.1.2015 je zrejماً výška úveru - 5.000 €, druh úveru - bezúčelový spotrebiteľský úver, typ a výška úrokovej sadzby - fixná, ročná úroková sadzba - 25 %, výška poplatku za poskytnutie úveru označená ako celkové náklady spotrebiteľa - 3.374,80 €, výška splátky - 139,58 €, termín prvej splátky - 20.2.2015, počet splátok - 60, periodicita a termín splatnosti splátok - vždy do 20. dňa v bežnom mesiaci, splatnosť úveru - január 2020, ako aj celková čiastka, ktorú musí klient zaplatiť, t.j. súčet výšky úveru a celkových nákladov klienta spojených s úverom - 8.374,80 €. Z článku V. citovanej zmluvy vyplýva, že žalovaná potvrdila, že jej boli poskytnuté informácie o úrokovej sadzbe, poplatkoch a nákladoch súvisiacich s úverom a potvrdila, že sa pred uzatvorením zmluvy oboznámila s jej súčasťami.

10. Poukázal na rozsudok Súdneho dvora tretej komory z 9.11.2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Bíróovej, z ktorého vyplýva, že článok 10 ods. 1, 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS v spojení s článkom 3 písm. m/ tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 uvedenej smernice musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči,

nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil na jednej strane, že zmluva o úvere, ktorá patrí do pôsobnosti smernice 2008/48 a ktorá je vypracovaná písomne, musí byť podpísaná zmluvnými stranami, a na druhej strane, že táto požiadavka podpísania sa vzťahuje na všetky náležitosti tejto zmluvy uvedené v článku 10 ods. 2 tejto smernice.

11. Citoval § 40 ods. 4 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého písomná forma je zachovaná, ak je právny úkon urobený telegraficky, ďalekopisom alebo elektronickými prostriedkami, ktoré umožňujú zachytenie obsahu právneho úkonu a určenie osoby, ktorá právny úkon urobila. Konštatoval, že slovenský právny poriadok v uvedenom ustanovení nestanovil povinnosť, že úverová zmluva uzavretá na diaľku musí byť pre svoju platnosť podpísaná oboma zmluvnými stranami. Súd sa stotožnil s tvrdením žalobcu, že v danom prípade existuje elektronická stopa preukazujúca komunikáciu právneho predchodcu žalobcu a žalovanej, ktorá predchádzala uzavretiu zmluvy, ako aj preukazujúca samotné uzatvorenie predmetnej úverovej zmluvy na diaľku, nakoľko žalovaná túto zmluvu rešpektovala, finančné prostriedky z tejto zmluvy vo výške 5.000 € dňa 8.1.2015 na základe zmluvy z toho istého dňa č. XXXXXXXX prevzala z bankového účtu pôvodného žalobcu, vedeného v Tatra banke, a.s., č.ú.: D. a následne aj vykonala čiastočné úhrady na tomto úvere tak, ako boli dohodnuté v samotnej úverovej zmluve. Z vyššie uvedeného mal súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou došlo k platnému uzavretiu úverovej zmluvy formou elektronickej komunikácie na diaľku, že žalovaná bola náležitým spôsobom informovaná o všetkých náležitostiach zmluvy, že tieto akceptovala a finančné prostriedky dňa 8.1.2015 od Home Credit Slovakia, a.s. prevzala a poskytnutý úver aj čiastočne splatila.

12. Súd dospel k záveru, že ročná percentuálna miera nákladov v danom prípade je v súlade so zákonom a dobrými mravmi. Žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 5.000 €, ktorý sa zaviazala vrátiť v 60-tich pravidelných mesačných splátkach po 139,58 €. Navýšenie úveru predstavuje len zmluvne dojednaný úrok vo výške ročnej úrokovej sadzby 25 %. Celková čiastka, ku ktorej zaplatenia sa žalovaná zaviazala predstavuje sumu 8.374,80 €. Odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru nachádza svoje vyjadrenie v RPMN vo výške 25 % zhodne s dojednanou úrokovou sadzbou, nakoľko jedinou odplátou poskytnutého úveru je v danom prípade zmluvný úrok. Výška priemernej hodnoty RPMN pre úvery vo výške od 1.500 € do 6.500 € vrátane so splatnosťou od 1 do 5 rokov zverejnená naposledy v čase uzatvorenia úverovej zmluvy MF SR v súlade s § 21 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. v súhrnných informáciách o údajoch o novoposkytovaných spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 3. štvrtrok 2014 so stavom ku dňu 30.9.2014 predstavuje 18,66 % zhodne s priemernou hodnotou RPMN uvedenou v úverovej zmluve. Výška dojednanej odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru v úverovej zmluve 25 % neprevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu zo spotrebiteľskej zmluvy v obdobných prípadoch podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka platného a účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy a v súlade so zákonom stanovenou maximálnou výškou odplaty pri poskytnutí finančných prostriedkov spotrebiteľovi podľa ust. § 1a ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. platného a účinného k 1.9.2014.

13. Aplikácia ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka tak nie je na mieste, nakoľko dojednaná odplata v úverovej zmluve vo výške 25 % nepredstavuje dvojnásobok váženého priemeru priemerných hodnôt RPMN za všetky typy spotrebiteľských úverov zverejneného MF SR v súhrnných informáciách o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 3. štvrtrok 2014 so stavom ku dňu 30.9.2014 vo výške 15,52 % a zároveň nepresahuje dvojnásobok priemernej výšky RPMN zverejnenej MF SR v súhrnných informáciách o údajoch novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 3. štvrtrok 2014 so stavom ku dňu 30.9.2014 vo výške 18,66 % pre obdobné úvery. Dojednaná odplata je teda podľa prvoinštančného súdu primeraná v súlade so zákonom a v súlade s § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka platného a účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy a s dobrými mravmi.

14. Ďalej súd uzavrel, že právny predchodca žalobcu skúmal bonitu žalovanej pred uzatvorením zmluvy. Samotná žalovaná pred podpisom zmluvy prehlásila, že všetky ňou uvádzané údaje sú pravdivé. Žalovaná taktiež prehlásila, že ku dňu podpisu zmluvy jej neboli známe žiadne okolnosti, ktoré by mohli mať vplyv na riadne plnenie jej záväzku. Uvedené vyhlásenia sú súčasťou uzatvorenej zmluvy, teda žalovaná mala možnosť sa s podmienkami plnenia oboznámiť a tieto nerozporovala. Zmluvné podmienky boli žalovanou riadne podpísané. Žalovaná zároveň z titulu zamestnanca preukázala výšku svojho mesačného príjmu v sume 1.090 €, rovnako preukázala aj výšku svojich mesačných výdavkov v sume 500 €. Uvedené skutočnosti potvrdila svojím podpisom na zmluve o úvere. Súd prvej inštancie poukázal na to, že povinnosť kontroly registrov pre poskytovateľov úverov bola zavedená až novelou

zákona k 1.4.2015. Zmluvne stanovená výška mesačnej splátky sa tak s poukazom na žalovanou uvádzane hodnoty javí ako primeraná. Žalovaná spočiatku riadne hradila predpísané splátky, pričom žalobca nemal dosah na okolnosti, ktoré po podpise zmluvy znemožnili žalovanej riadne splácať poskytnutý úver a o týchto ani nemohol mať vedomosť. Žalovaná žiadnym spôsobom neinformovala právneho predchodcu žalobcu o zmene finančných pomerov, ktoré by znemožňovali žalovanej riadne splácať poskytnutý úver. Rovnako tak zo strany žalovanej nebola prednesená žiadosť o prípadné zníženie mesačnej splátky, ktorá by bola právnym predchodcom žalobcu posúdená a so žalovanou by mohlo dôjsť k dohode o nových podmienkach splácania. Právny predchodca žalobcu takto postupoval plne v súlade s § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z., ktorý bol platný a účinný k 8.1.2015.

15. Zaoberal sa aj vznesenou premiľacou námietkou a došiel k záveru, že žalovaná bola dňa 30.12.2015 formou predžalobnej upomienky, ktorú dňa 12.1.2016 riadne prevzala vyzvaná na zaplatenie splátky splatnej v mesiaci október 2015. Zároveň bola upozornená, že v opačnom prípade veriteľ pristúpi k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru. Nakoľko zo strany žalovanej k úhrade omeškanej splátky neprišlo, pôvodný veriteľ pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru, a to pre nezaplatenú splátku splatnú dňa 19.2.2016. Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru bolo žalovanej zaslané 28.2.2016. Podľa zjednocujúceho stanoviska Občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Košiciach premiľacia doba predčasne zosplateného dlhu - § 565 Občianskeho zákonníka zo spotrebiteľskej zmluvy začína plynúť s ohľadom na ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka až uplynutím troch mesiacov od zročnosti splátky, ktorá vyvolala zosplatenie dlhu. Vzhľadom na vyššie uvedené zjednocujúce stanovisko konštatoval, že v danom prípade premiľacia doba začala plynúť od 21.1.2016, teda až po uplynutí troch mesiacov od splatnosti splátky, ktorá zosplatenie dlhu vyvolala. Splátkou, ktorá zosplatenie dlhu vyvolala, bola splátka zročná 20.10.2015, na ktorej nezaplatenie odkazuje samotná predžalobná upomienka. Z tohto dôvodu premiľacia doba zosplateného dlhu uplynula dňa 20.1.2019, pričom žaloba na súd bola podaná 21.12.2019, teda v rámci plynutia zákonnej trojročnej premiľacej doby.

16. Čo sa týka aktívnej legitímácie žalobcu súd vychádzal pri posúdení tejto otázky z rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 30.11.2017, ako aj z oznámenia o postúpení pohľadávky č. XXXXXXXX zo dňa 22.3.2019, ktoré oznámenie bolo Všeobecnou úverovou bankou, a.s. zaslané žalovanej dňa 22.3.2019 pod číslom zásielky E., čo vyplýva z podacieho hárku zo dňa 22.3.2019. V citovanom oznámení o postúpení pohľadávky je uvedené, že postupcom je Všeobecná úverová banka, a.s. pôvodne spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. a zároveň z tohto vyplýva, že ku dňu 19.3.2019 postupca Všeobecná úverová banka, a.s. postúpila na postupníka Intrum Slovakia s.r.o. pohľadávku zo zmluvy č. XXXXXXXX uzavretej dňa 8.1.2015 medzi žalovanou ako dlžníkom a postupcom ako veriteľom na sumu 5.024,13 € spolu so všetkými úrokmi a ostatným príslušenstvom a zabezpečením zriadeným vo vzťahu k pohľadávke na Intrum Slovakia s.r.o. Ďalej žalovaná bola oznámením upovedomená, aby od dátumu prevzatia tohto oznámenia plnila všetky povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o úvere postupníkovi na jeho účet. Zároveň jej bol oznámený aj variabilný symbol, pod ktorým má plnenia novému veriteľovi poskytovať. O tom, že zo strany pôvodného veriteľa Všeobecnej úverovej banky, a.s. došlo k platnému postúpeniu pohľadávky svedčí aj predžalobná upomienka Consumer Finance Holding, a.s. zo dňa 30.12.2015 na č.l. 17 spisu, z ktorej vyplýva, že žalovaná na základe zmluvy č. XXXXXXXX uzatvorenej dňa 8.1.2015 mala nedoplatok na splátkach 566,54 € k uvedenému dňu, zároveň ju právny predchodca žalobcu upravil, aby dlžné splátky uhradila na jeho účet vo Všeobecnej úverovej banke, a.s. a zároveň ju upozornil, že ak do 5.2.2016 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci október 2015 bude Consumer Finance Holding, a.s. oprávnená úver zosplatiť. Túto predžalobnú upomienku žalovaná prevzala 11.1.2016. Z oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 28.2.2016 súd zistil, že Consumer Finance Holding, a.s. oznámil žalovanej, že jej dlh z úverovej zmluvy č. XXXXXXXX sa stal splatným v celom rozsahu v celkovej výške 5.192,33 € k uvedenému dňu. Zároveň jej oznámil číslo svojho účtu, na ktorý má tento zosplatený zvyšok úveru uhradiť. Právny predchodca žalobcu dňa 30.12.2015 vyzval žalovanú na zaplatenie peňažného záväzku titulom omeškaných nezaplatených úverových splátok, pre ktorých neplnenie právny predchodca žalobcu vyhlásil predčasnú splatnosť úveru. Žalovaná napriek písomnej výzve právneho predchodcu žalobcu svoj dlh nezaplatila a do omeškania s jeho zaplatením sa dostala o viac ako 90 kalendárnych dní. Žalovaná takto bola napriek výzve právneho predchodcu žalobcu v omeškani viac ako 90 dní so zaplatením svojho dlhu, čím boli splnené zákonné podmienky pre platné postúpenie pohľadávky podľa ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách. Súd teda uzavrel, že k postúpeniu pohľadávky v tomto prípade došlo riadne a platne, čím je daná aj aktívna legitímácia žalobcu v tomto spore.

17. Žalobca od žalovanej požadoval zaplatenie sumy 4.056,87 € (po späťvzatí časti 117,05 €). Podľa podmienok úverovej zmluvy mala žalovaná za poskytnutý úver 5.000 € celkom zaplatiť sumu 8.374,80 € ako súčet počtu mesačných splátok a ich výšky (60 x 139,58 €). Žalobca preukázal, že mu žalovaná zaplatila na úvere sumu 2.115,26 €, preto dlh na úvere podľa dohodnutých podmienok zmluvy predstavuje 6.259,54 € (8.374,80 € - 2.115,26 €). Vychádzajúc zo záverov rozhodnutia NS SR sp.zn. 5Cdo/42/2020, že pri zosplatnení úveru patrí veriteľovi suma, akú by pri riadnom plnení povinnosti dlžník zaplatil ako cenu peňazí, súd nárok žalobcu do požadovanej výšky 4.056,87 € považoval za plne opodstatnený. Požadovaný 5,05 % ročný úrok súd priznal v súlade s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.

18. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že ich náhradu úspešnému žalobcovi priznal v rozsahu 100 %. O výške trov konania bude rozhodnuté osobitným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP.

19. Proti uvedenému rozsudku podala žalovaná v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a/, b/, d/, e/, f/, g/ a h/ CSP a navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne.

20.1. Žalovaná vytkla súdu prvej inštancie, že nevykonala navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, nedospel k novému rozhodnutiu a ignoroval uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 6Co/241/2019 (nekonkretizovala, aké navrhnuté dôkazy neboli vykonané).

20.2. Zotrvála na svojom tvrdení, že na zmluve chýba podpis klienta aj podpis veriteľa, pričom dôkazné bremeno ohľadom preukázania platnosti „nepodpísanej“ zmluvy je na žalobcovi, zdôrazniac, že dostala zmluvu poštou domov bez podpisu a bez preukázania toho, že by mala byť podpísaná elektronicky. Žalovaná potvrdila, že žalobcu dňa 8.1.2015 požiadala o poskytnutie úveru a uviedla, že žalobca jej zmluvu poslal poštou bez jej aj jeho podpisu a dodatočne žiadnu zmluvu nepodpísala. Písomná forma zmluvy podľa nej nebola dodržaná, a preto je zmluva neplatná. Podľa nej čerpanie úveru nie je možné považovať za konkludentné prijatie návrhu zmluvy, keďže zákon vyžaduje písomnú formu. Preto podľa nej si môže žalobca uplatňovať iba nárok z titulu bezdôvodného obohatenia. Z uvedeného dôvodu vzniesla námietku premlčania.

20.3. Podľa žalovanej súd prvej inštancie nesprávne posúdil, že zmluva obsahuje všetky zákonné náležitosti, pričom úlohou súdu je ale ex offio skúmať neprijateľnosť zmluvných podmienok a rozpor s dobrými mravmi a zabezpečiť rýchlu a účinnú ochranu spotrebiteľa. Podľa žalovanej spotrebiteľský úver nemá všeobecné náležitosti podľa Občianskeho zákonníka, keďže podľa nej výška úrokovej sadzby 25 % je neprimeraná, nakoľko v tom čase podľa NBS pre obdobné typy úverov bola úroková sadzba 13,90 %, čím sa súd nezaoberal. Podľa nej z tohto dôvodu má byť úver považovaný za bezúročný a bez poplatkov.

20.4. Ďalej namietala, že súd sa nevysporiadal s tým, že žalobca postupoval voči žalovanej bez odbornej starostlivosti a v rozpore s dobrými mravmi, keďže nepreukázal, aké záväzky mala žalovaná v čase žiadosti o úver prostredníctvom údajov získaných z bankového a nebankového registra a v tom čase aj aktuálny príjem potvrdený Sociálnou poisťovňou.

20.5. Citovala § 7, § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z., § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3, § 54 ods. 1 a 2, § 39, § 44 ods. 1 a 2, § 46 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 1 ods. 2, § 2 písm. a/, b/, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 497 Obchodného zákonníka. Poukázala na rôzne rozhodnutia Najvyššieho súdu SR (7Sžo/61/2015, 6Sžo/21/2013), rozhodnutia Ústavného súdu SR (I. ÚS 26/94, III. ÚS 7/2008, III. ÚS 107/07) a rozhodnutia Európskeho Súdneho dvora (C-334/92, 14/83, C-240/98, C-168/05, C-243/08, C-76/10). Citovala článok 46 ods. 1 a 2, článok 7 ods. 2 a 5 Ústavy SR, článok 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv, smernicu Rady 93/13/EHS.

20.6. Podľa žalobkyne došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pretože súd sa nevysporiadal s každou námietkou a riadne neodôvodnil svoje rozhodnutie, pričom tiež poukázala na judikatúru vzťahujúcu sa na povinnosť súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie.

21. Žalobca sa k podanému odvolaniu vyjadril písomne tak, že rozsudok súdu prvej inštancie považuje v celom rozsahu za vecne správny a plne sa s ním stotožňuje. Súd prvej inštancie sa dostatočne vysporiadal s právnou aj skutkovou stránkou veci, a preto navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu potvrdil.

22. Žalovaná v odvolacej replike zotrvala na svojich tvrdeniach uvedených v odvolaní a v priebehu konania pred súdom prvej inštancie.

23. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovanej ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. a/, b/, d/, e/, f/, g/ a h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalovanej nie je možné vyhovieť.

24. Rozsudok je vo výroku vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

25. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 25. júla 2023 o 09.10 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 202, II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 19.7.2023 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1, 3 CSP.

26. Žalovaná uplatnila odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a/, b/, d/, e/, f/, g/ a h/ CSP, t.j. že neboli splnené procesné podmienky (písm. a/), súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (písm. b/), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (písm. d/), súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (písm. e/), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (písm. f/), zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené (písm. g/) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (písm. h/).

27. Odvolací súd dospel k záveru, že uplatnené odvolacie dôvody neboli naplnené.

28. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a/ CSP je naplnený vtedy, ak súd konal napriek tomu, že neboli splnené procesné podmienky. Ide o podmienky, za ktorých súd môže konať a rozhodovať. Ide tu o vecné procesné podmienky (kvalifikovaný spôsob začatia konania, t.j. v sporovom konaní žaloba, splnenie poplatkovej povinnosti), podmienky na strane súdu (právomoc, príslušnosť), procesné podmienky na strane účastníkov (procesná subjektivita procesná spôsobilosť, prípadné povinné zastúpenie advokátom) a tzv. negatívne procesné podmienky (prekážka začatého konania, prekážka rozsúdenej veci). Skúmanie týchto procesných podmienok je úradnou povinnosťou súdu počas celého konania. Výnimkou je skúmanie splnenia podmienky všeobecnej miestnej príslušnosti a osobitnej miestnej príslušnosti danej na výber, ktorú súd skúmal len na námietku žalovaného pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí. Nedostatky niektorých procesných podmienok sú neodstrániteľné a prítomnosť takéhoto nedostatku bráni súdu v konaní a rozhodovaní, čo vedie k zastaveniu konania. V ostatných prípadoch je povinnosťou súdu nedostatok procesnej podmienky odstrániť. Vadou predpokladanou v § 365 ods. 1 písm. a/ CSP tak trpí konanie v prípade, keď súd vec prejednal a rozhodol napriek vyššie naznačeným nedostatkom. V prípade namietaného nedostatku príslušnosti súdu, o vadu konania v podobe nedostatku príslušnosti súdu pôjde iba v prípade, keď v konaní neboli dodržané ustanovenia o vecnej príslušnosti, osobitnej i výlučnej miestnej príslušnosti alebo o kauzálnej príslušnosti.

29. Žalovaná neuviedla, ktorá z procesných podmienok nebola splnená, avšak súd je povinný splnenie procesných podmienok skúmať ex offio v každom štádiu konania. V preskúmanom prípade odvolací súd dospel k záveru o splnení všetkých procesných podmienok, teda nebol naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. a/ CSP.

30. Odvolací súd nezistil ani žiadne vady konania, ktoré by napĺňali odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/ a d/ CSP.

31. K odvolacej námietke žalovanej, že odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie nie je dostatočné, odvolací súd uvádza, že aj keď právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorého súčasťou je aj právo na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces, v danom prípade rozsudok súdu prvej inštancie spĺňa kritéria pre odôvodnenie rozhodnutí podľa ust. § 220 ods. 2 CSP a nemožno ho považovať za nepreskúmateľný. Súd prvej inštancie dostatočne vysvetlil

svoje úvahy, na základe ktorých dospel k záveru, že žalobcom uplatnený nárok je dôvodný v celom rozsahu. V danom prípade tak nedošlo k naplneniu odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, ako sa domnievala odvolateľka.

32. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. e/ CSP je potrebné uviesť, že súd nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy stranami sporu. Najmä nevykoná dôkazy na preukázanie skutočností, ktoré z hľadiska hmotného práva nie sú významné a dôkazy nadbytočné, t.j. ku skutkovým okolnostiam, ktoré už boli preukázané iným spôsobom alebo sú založené na zhodnom tvrdení strán. Neúplné zistenie skutkového stavu je však odvolacím dôvodom len za predpokladu, že príčinou neúplných skutkových zistení bola okolnosť, že súd prvej inštancie nevykonal stranou navrhnutý dôkaz, spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť, avšak iba samotná okolnosť, že nevykonal dôkazy stranami navrhnuté, nemôže byť v sporovom konaní spôsobilým odvolacím dôvodom. Z povahy veci vyplýva, že strana, ktorá v odvolaní uplatní tento odvolací dôvod, súčasne označí dôkaz, ktorý, hoci bol navrhovaný, nebol vykonaný a uvedie právne významné skutočnosti, ktoré hoci boli tvrdené, súd prvej inštancie nezisťoval, najmä preto, že ich nepovažoval za právne významné a ďalej, že musí ísť len o skutočnosti a dôkazy uplatnené už v konaní pred súdom prvej inštancie.

33. V danom prípade žalovaná neuviedla, ktoré ňou navrhované dôkazy súd nevykonal, ani nešpecifikovala, ktoré skutočnosti významné z hľadiska hmotného práva nimi mali byť preukázané. Z obsahu spisu nevyplývalo, že by súd nevykonal akýkoľvek dôkaz navrhovaný žalovanou.

34. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonanie ďalších dôkazov nebolo potrebné, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 a § 192 CSP, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver.

35. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. g/ CSP je daný, ak zistený stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené. Prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

36. Žalovaná neuviedla, aké ďalšie prostriedky procesnej obrany sú prípustné a prečo neboli uplatnené.

37. Žalovaná v odvolaní argumentuje skutočnosťami, ktoré uvádzala už v konaní pred súdom prvej inštancie a s ktorými sa súd náležite a správne vysporiadal pri rozhodovaní daného sporu, preto jej odvolacie námietky nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku a neumožňujú prijať iné závery.

38. Súd prvej inštancie sa dôsledne riadil pokynmi Krajského súdu v Košiciach v zrušujúcom uznesení sp.zn. 6Co/241/2019, preskúmal sporné otázky a svoje úvahy, ako dospel k skutkovým a právnym záverom, podrobne uviedol v odôvodnení napadnutého rozsudku s poukazom na zistený skutkový stav a právne predpisy, ktoré aplikoval a odôvodnenie rozsudku dáva odpoveď na odvolacie námietky žalovanej.

39. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozsudku, na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP) a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku uvádza nasledovné:

40. Súd prvej inštancie sa správne vysporiadal s obranou žalovanej o nedostatku formy zmluvy o úvere aplikujúc ust. § 40 ods. 4 OZ. Svoj záver o tom, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou došlo k platnému uzavretiu úverovej zmluvy formou elektronickej komunikácie na diaľku riadne odôvodnil skutočnosťami, ktoré neboli v konaní sporné (a boli aj preukázané), že žalovaná bola náležitým spôsobom informovaná o všetkých náležitostiach zmluvy, že tieto akceptovala, finančné prostriedky dňa 8.1.2015 prevzala a poskytnutý úver aj čiastočne splatila. V danom prípade existuje elektronická stopa preukazujúca komunikáciu právneho predchodcu žalobcu a žalovanej, ktorá predchádzala uzavretiu zmluvy, ako aj preukazujúca samotné uzatvorenie predmetnej úverovej zmluvy na diaľku.

41. Ako nedôvodnú odvolací súd vyhodnotil námietku žalovanej, že sa súd nezaoberal neprimeranou výškou úrokovej sadzby, nakoľko súd prvej inštancie uvedené skúmal a odvolací súd sa plne stotožňuje s jeho závermi.

42. Podľa § 53 ods. 6 OZ v znení platnom v čase uzatvorenia zmluvy, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

43. V zmysle ust. § 1a ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. platného a účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 (priemerná hodnota RPMN bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu, naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy) pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi (s tým, že najvyššia prípustná výška odplaty sa posudzuje ku dňu uzavretia spotrebiteľskej zmluvy).

44. Súd dospel k záveru, že odplata vo výške 25 % (s tým, že jedinou odplatou poskytnutého úveru je v danom prípade zmluvný úrok za poskytnutie spotrebiteľského úveru) neprevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu zo spotrebiteľskej zmluvy v obdobných prípadoch a je v súlade so zákonom stanovenou maximálnou výškou odplaty pri poskytnutí finančných prostriedkov spotrebiteľovi podľa ust. § 1a ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. platného a účinného k 1.9.2014. Poukázal na to, že výška priemernej hodnoty RPMN pre úvery vo výške od 1.500 € do 6.500 € so splatnosťou od 1 do 5 rokov zverejnená naposledy v čase uzatvorenia úverovej zmluvy MF SR v súlade s § 21 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. v súhrnných informáciách o údajoch o novoposkytovaných spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 3. štvrtrok 2014 so stavom ku dňu 30.9.2014 predstavuje 18,66 %, zhodne s priemernou hodnotou RPMN uvedenou v úverovej zmluve. Súd mal za to, že dojednaná odplata v úverovej zmluve je primeraná, v súlade so zákonom a s dobrými mravmi, nepredstavuje dvojnásobok váženého priemeru priemerných hodnôt RPMN za všetky typy spotrebiteľských úverov zverejneného MF SR v súhrnných informáciách o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 3. štvrtrok 2014 so stavom ku dňu 30.9.2014 vo výške 15,52 % a zároveň nepresahuje dvojnásobok priemernej výšky RPMN zverejnenej MF SR v súhrnných informáciách o údajoch novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 3. štvrtrok 2014 so stavom ku dňu 30.9.2014 vo výške 18,66 % pre obdobné úvery.

45. Nebolo možné akceptovať ani námietku odvolateľky, že súd sa nevysporiadal s tým, že žalobca postupoval voči žalovanej bez odbornej starostlivosti. Súd uvedené skúmal a svoje závery aj riadne odôvodnil v ods. 44 preskúmaného rozsudku, ktoré dôvody odvolací súd neopakuje a odkazuje na nich považujúc ich za správne.

46. Odvolací súd nad rámec uvedeného dopĺňa, že predmetom konania bolo zaplatenie žalovanej sumy na základe zmluvy o úvere uzatvorenej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou. Žalobca odvodzoval svoju aktívnu legitímáciu v konaní od postúpenia predmetnej pohľadávky jeho právnym predchodcom (VÚB, a.s.), ktorý bol právnym nástupcom pôvodného veriteľa (ktorý so žalovanou uzatvoril zmluvu o poskytnutí úveru).

47. Žalovaná v konaní vzniesla námietku premlčania a namietala aj neplatnosť postúpenia pohľadávky, preto odvolací súd už v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení uložil súdu skúmať aj dôvodnosť námietky premlčania a aktívnu legitímáciu žalobcu.

48. Súd prvej inštancie správne posúdil námietku premlčania ako nedôvodnú a správny je aj záver o preukázaní aktívnej legitímácie žalobcu.

49. Pod vecnou legitímáciou, či už aktívnou alebo pasívnou sa vo všeobecnosti v sporovom konaní rozumie oprávnenie alebo povinnosť účastníkov vyplývajúce z hmotného práva. Vecnú legitímáciu má tá sporová strana, ktorej svedčí stav z hmotného práva, teda ktorá je nositeľom subjektívneho práva

(aktívna vecná legitímácia) alebo nositeľom subjektívnej povinnosti vyplývajúcej z hmotného práva (pasívna vecná legitímácia), o ktorých sa v konaní rozhoduje.

50. Vecnou legitímáciou je stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jedna sporová strana (žalobca) je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide a sporová strana na opačnej procesnej strane (žalovaný) je subjektom hmotnoprávnej povinnosti, je pasívne vecne legitimovaná (porovnaj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22.11.2011 č.k. III. ÚS 517/2011-9).

51. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu) alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy, aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiadna zo sporových strán nenamieta (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.6.2010 sp.zn. 2Cdo/205/2009).

52. Otázku vecnej legitímácie súd skúma ex offo v každom štádiu konania a nedostatok aktívnej či pasívnej vecnej legitímácie bez ďalšieho vždy vedie k zamietnutiu žaloby. Splnenie podmienky aktívnej legitímácie je základným predpokladom úspechu žalobcu v konaní, preto bolo potrebné aj v danom prípade skúmať otázku aktívnej legitímácie žalobcu.

53. V prejednávanej spore v priebehu konania došlo k postúpeniu pohľadávky z pôvodného žalobcu - VÚB, a.s. na nebankový subjekt Intrum Slovakia s.r.o.

54. Keďže pôvodným nositeľom pohľadávky z úverovej zmluvy bola banka, ktorá pohľadávku postúpila na nebankový subjekt na daný vzťah a postúpenie pohľadávky z VÚB, a.s. na terajšieho žalobcu, je potrebné aplikovať režim zákona o bankách č. 483/2001 Z.z. a skúmať platnosť postúpenia pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách v spojení s ust. § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka.

55. Odvolací súd zdôrazňuje, že v sporoch s ochranou slabšej strany súd skúma vecnú legitímáciu z úradnej povinnosti. Dôkazné bremeno preukázania splnenia podmienok podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách pred postúpením pohľadávky zaťažuje veriteľa, a to aj v prípade, že spotrebiteľ nepoprel s tým súvisiace skutkové tvrdenia veriteľa (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. októbra 2021, sp.zn. 4Cdo/162/2020, R 6/2022). Najvyšší súd v uvedenom rozhodnutí vychádzal z úvahy, že jednou zo základných procesných povinností strán sporu je povinnosť tvrdiť. Stranu sporu zaťažuje bremeno tvrdenia (onus dicendi). Schopnosť strany sporu uniesť bremeno tvrdenia spolu s dôkazným bremenom (onus probandi) je predpokladom pre úspech v spore. Nesplnenie povinnosti tvrdiť, resp. nesplnenie povinnosti „relevantne“ tvrdiť (uviesť tvrdenia z hľadiska ich kvality pravdivé, úplné, podstatné a rozhodujúce) má pre stranu sporu procesnoprávnu sankciu, ktorá sa prejaví v meritornom rozhodnutí veci. Dovolateľka v spore nepreukázala aktívnu vecnú legitímáciu z dôvodu nepreukázania splnenia podmienok pred postúpením pohľadávky bankou podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách na nebankový subjekt, bez splnenia ktorých je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka vylúčené a následne postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením je neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Na absolútnu neplatnosť postúpenia musí súd prihliadnuť aj bez námietky (z úradnej povinnosti) (R 60/2018). Zároveň aj vecnú legitímáciu súd skúma z úradnej povinnosti, ktorej nedostatok má za následok zamietnutie žaloby bez vecného prejednanja.

56. V prípade nároku zo spotrebiteľskej zmluvy, o aký ide aj v prejednávanej veci, bol preto súd povinný ex offo skúmať, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky v zmysle ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. a či je žalobca aktívne legitimovaný na podanie žaloby.

57. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaná neplnila povinnosti vyplývajúce zo zmluvy uzatvorenej s právnym predchodcom žalobcu a dostala sa s platením splátok do omeškania, preto ju právny predchodca žalobcu vyzval listom z 30.12.2015 na uhradenie dlhu z omeškaných splátok s upozornením, že ak dlžnú sumu neuhradí, úver bude vyhlásený za splatný. Žalovaná uvedenú výzvu prevzala 11.1.2016. Pretože žalovaná dlžnú sumu neuhradila, právny predchodca žalobcu vyhlásil celú pohľadávku z úveru za splatnú dňom 28.2.2016, o čom písomne informoval žalovanú (čo žalovaná nerozporovala).

58. Medzi pôvodným žalobcom (VÚB, a.s.) a žalobcom (ako novým veriteľom) došlo dňa 30.11.2017 k uzatvoreniu zmluvy o postúpení pohľadávky, čo bolo oznámené žalovanej.

59. Ustanovenie § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách stanovuje predpoklady postúpenia bankovej pohľadávky inému subjektu, a to aj nebankovému subjektu, bez súhlasu klienta, pričom musí ísť o postúpenie písomnou zmluvou, postúpená môže byť iba tá časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu a ktorá je splatná a podmienkou postúpenia je aj omeškanie dlžníka nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní so splnením čo len časti peňažného záväzku voči banke, a to napriek písomnej výzve banky. Dané predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky a musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky.

60. Súdna prax je vzácnou jednotná v závere, že v prípade nesplnenia týchto osobitným zákonom stanovených predpokladov pre postúpenie bankovej pohľadávky na nebankový subjekt ide o postúpenie v rozpore so zákonom, kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ zakázané (vylúčené). Ide teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 OZ, keďže zmluva o postúpení pohľadávok je v rozpore so zákonom o bankách v prípade nesplnenia stanovených podmienok (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 24.4.2018 sp.zn. 1Cdo/147/2017, rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.3.2018 sp.zn. 7Cdo/26/2017, uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 20.11.2019 sp.zn. 1Obdo/92/2018 etc).

61. Splnenie podmienok stanovených v § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách je teda potrebné pre platné postúpenie pohľadávky banky na inú osobu a iba v prípade splnenia týchto zákonných podmienok je daná aktívna legitímácia postupníka na vymáhanie bankovej pohľadávky.

62. Pre platné postúpenie pohľadávky bankou na nebankový subjekt sa vyžaduje v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách kumulatívne splnenie týchto podmienok: a/ existencia splatnej pohľadávky, b/ písomná výzva banky na splnenie dlhu dlžníkovi, ktorý je v omeškaní s plnením a jej preukázateľné doručenie dlžníkovi a c/ dlžníkovo následné nepretržité omeškanie viac ako 90 dní so splnením jeho záväzku voči banke. Je pritom na žalobcovi preukázať tieto skutočnosti, vrátane dôkazu preukazujúceho doručenie takejto výzvy žalovanej bankou. V prípade, že nie sú splnené vyššie uvedené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvej vety zákona o bankách pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, ide o postúpenie v rozpore so zákonom o bankách, kedy postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka je zakázané, a teda postúpenie pohľadávky je neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka.

63. V danom prípade žalobca ako postupník v konaní aj podľa názoru odvolacieho súdu z tohto pohľadu uniesol svoje dôkazné bremeno na preukázanie svojej aktívnej legitímácie, teda vlastníctva pohľadávky, z ktorej odvodzuje svoj nárok, nakoľko preukázal, kumulatívne splnenie vyššie uvedených podmienok, vrátane toho, že v čase postúpenia bola celá pohľadávka splatná.

64. Vzhľadom na dojednanú konečnú splatnosť úveru predpokladom postúpenia pohľadávky bolo platné vyhlásenie predčasnej splatnosti celého dlhu. Pokiaľ teda VÚB, a.s. postúpila pohľadávku z vyššie uvedenej úverovej zmluvy, mohlo ísť o splatnú pohľadávku iba v tom prípade, že pre jej zosplatenie boli splnené zákonné podmienky v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 565 Občianskeho zákonníka.

65. Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky (§ 565 Občianskeho zákonníka).

66. Pokiaľ ide o podmienky vyplývajúce z § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka dodávateľ môže uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

67. Pre splatnosť celého dlhu teda zákon predpokladá kumulatívne naplnenie týchto skutočností: 1/ dlžník sa dostal do omeškania so zaplatením niektorej zo splátok, 2/ veriteľ požiadal dlžníka o zaplatenie celej pohľadávky a 3/ veriteľ požiadal o zaplatenie celej pohľadávky najneskôr do splatnosti najbližšie

nasledujúcej splátky a 4/ pred využitím tohto práva upozornil spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva min. 15 dní vopred.

68. V preskúvanom prípade dohoda o strate výhody splátok vyplýva z obsahu pôvodnej zmluvy, zároveň bolo preukázané, že žalovaná bola v omeškaní so zaplatením niektorých splátok aj to, že pôvodný veriteľ požiadal žalovanú o zaplatenie celej pohľadávky, pričom bolo preukázané doručenie tejto výzvy žalovanej - podpísanou doručenkou. Žalobca preukázal aj to, že veriteľ pred využitím práva žiadať od dlžníka úhradu celého dlhu naraz upozornil spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva (min. 15 dní vopred).

Pretože došlo k platnému vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru, išlo o postúpenie pohľadávky banky nebankovému subjektu, ktorá v čase postúpenia bola celá splatná.

69. Nakoľko za výzvu pred postúpením pohľadávky možno považovať aj vyššie uvedenú výzvu pred využitím práva na zosplatenie (resp. oznámenie o zosplatení obsahujúce výzvu na úhradu celého zostatku dlhu), bola splnená aj zákonná podmienka, že žalovaná bola v omeškaní nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní so splnením čo len časti peňažného záväzku voči banke, a to napriek písomnej výzve banky.

70. Pri posudzovaní začiatku plynutia premlčacej doby vo vzťahu k zosplatenému zostatku pohľadávky súd správne ustálil, pre nesplnenie ktorej splátky vzniklo veriteľovi právo (a veriteľ ho využil) v zmysle § 565 OZ požadovať zaplatenie celej pohľadávky (t.j. v dôsledku nesplnenia ktorej splátky sa stal zročným celý dlh). Uvedené musí súd skúmať vychádzajúc z toho, kedy (ktorým právny úkon žalobcu) došlo k uplatneniu práva v zmysle § 565 v spojení s § 53 ods. 9 OZ. V danom prípade bola predčasná splatnosť vyhlásená ku dňu 19.2.2016, čo nebolo sporné.

71. Správne súd prvej inštancie považoval za splátku, pre ktorú došlo k zosplateniu, splátku splatnú 20.10.2015. V zmysle vyššie uvedeného mohol veriteľ vyhlásiť predčasnú splatnosť celého dlhu pre nezaplatenie tejto splátky len v období od 21.1.2016 do 20.2.2016, kedy bola splnená podmienka stanovená v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (t.j. po uplynutí troch mesiacov a najneskôr do splatnosti ďalšej splátky).

72. Premlčacia doba tak začala plynúť dňa 21.1.2016 (t.j. deň nasledujúci po uplynutí trojmesačnej lehoty odo dňa 20.10.2015, kedy nastala splatnosť splátky, ktorá zosplatenie vyvolala) a uplynula dňom 21.1.2019. Žalobca podal žalobu 21.12.2018, urobil tak pred uplynutím trojročnej premlčacej doby.

73. Správnosť vyššie uvedených úvah potvrdzuje aj rozhodnutie NS SR sp.zn. 5Cdo/224/2021, v ktorom dovolací súd prijal záver, že pri strate výhody splátok v spotrebiteľských vzťahoch začne premlčacia doba plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh za podmienky, že v lehote uvedených 3 mesiacov od omeškania uplynula tiež 15-dňová lehota na upozornenie spotrebiteľa. Až vtedy sa totiž môže veriteľ s úspechom obrátiť na súd po prvýkrát (§ 101 Občianskeho zákonníka). Obdobne v rozhodnutí sp.zn. 4Cdo/132/2021 vychádzal odvolací súd z rovnakého názoru.

74. Zhodne danú otázku vyriešilo aj Občianskoprávne kolégium Krajského súdu v Košiciach na rokovaní dňa 22.10.2020, čo potvrdzujú aj rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 6CoCsp/53/2021, 3CoCsp/6/2020, 9CoCsp/66/2020, 3Co/202/2019, 6CoCsp/12/2021, 11CoCsp/5/2020, z ktorých citoval žalobca.

75. Zo všetkých uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok v zmysle § 378 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

76. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP. Žalovaná nebola v odvolacom konaní úspešná, preto nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, takýto nárok vznikol úspešnému žalobcovi.

77. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).